KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.7.2020 r.
COM(2020) 295 final

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Komitetu ds. Handlu, ustanowionego na mocy Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w odniesieniu do zmian niektórych postanowień Protokołu II dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustanawiającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Komitecie ds. Handlu utworzonym na mocy Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej („umowa”), w odniesieniu do planowanego przyjęcia decyzji zmieniającej niektóre postanowienia protokołu II do umowy.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Umowa przejściowa między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej

Umowa przejściowa między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej („umowa”), ma na celu: a) umożliwienie państwom Pacyfiku korzystania z ułatwień w dostępie do rynku oferowanych przez Unię Europejską („UE”); b) wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego i stopniowej integracji państw Pacyfiku z gospodarką światową; c) utworzenie stref wolnego handlu między Unią Europejską a państwami Pacyfiku na zasadzie obopólnego interesu poprzez stopniową liberalizację handlu w sposób zgodny z obowiązującymi zasadami WTO oraz zasadą asymetrii, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb państw Pacyfiku i ograniczeń ich zdolności w zakresie poziomów i terminu realizacji zobowiązań; d) ustanowienie odpowiednich zasad rozstrzygania sporów; oraz e) przyjęcie odpowiednich ustaleń instytucjonalnych.

W dniu 13 lipca 2009 r. UE podpisała umowę[1], która jest tymczasowo stosowana przez Papuę-Nową Gwineę i Republikę Fidżi odpowiednio od dnia 20 grudnia 2009 r. i od dnia 28 lipca 2014 r. Niezależne Państwo Samoa i Wyspy Salomona, po ich przystąpieniu, również tymczasowo stosują umowę, odpowiednio od dnia 31 grudnia 2018 r. i od dnia 17 maja 2020 r.

2.2. Komitet ds. Handlu

Komitet ds. Handlu jest organem ustanowionym zgodnie z art. 68 umowy. W jego skład wchodzą przedstawiciele UE i państw Pacyfiku (Papua-Nowa Gwinea, Fidżi, Samoa i Wyspy Salomona). Komitet ds. Handlu przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Komitetowi współprzewodniczą przedstawiciel UE oraz przedstawiciel państw Pacyfiku.

Komitet ds. Handlu zajmuje się wszelkimi sprawami niezbędnymi do wykonania umowy, w tym współpracą na rzecz rozwoju. Wykonując swoje funkcje, Komitet ds. Handlu może: a) ustanawiać i nadzorować wszelkie specjalne komitety lub organy niezbędne do wykonania umowy; b) zbierać się w dowolnym terminie uzgodnionym przez strony; c) rozpatrywać wszelkie kwestie dotyczące umowy i podejmować odpowiednie działania w ramach wykonywania swoich funkcji oraz d) podejmować decyzje lub wydawać zalecenia w przypadkach przewidzianych w umowie.

Komitet ds. Handlu deleguje uprawnienia w zakresie podejmowania szczególnych decyzji wykonawczych komitetom specjalnym, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami umowy, zwłaszcza Komitetowi Specjalnemu ds. Współpracy Celnej i Reguł Pochodzenia.

[1] Decyzja Rady 2009/729/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej (Dz.U. L 272 z 16.10.2009, s. 1).

2.3. **Planowany akt Komitetu ds. Handlu**

W dniu *września 2020 r.* Komitet ds. Handlu na swoim ósmym posiedzeniu ma przyjąć decyzję w sprawie zmiany niektórych postanowień Protokołu II dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej („planowany akt”).

Cele planowanego aktu są następujące:

– dostosowanie postanowień dotyczących reguł pochodzenia do najnowszych zmian oraz zapewnienie podmiotom gospodarczym uproszczonych i bardziej elastycznych reguł pochodzenia poprzez przyjęcie następujących zmian:

  a) usunięcie następujących postanowień, które nie mają już zastosowania:

    – art. 3 ust. 7: nie jest już istotne wskazywanie, że kumulacja miała być stosowana po dniu 1 stycznia 2010 r. i 1 października 2015 r.;

    – art. 4 a oraz załącznik VIII A nie są już istotne, ponieważ nie ma już sąsiadujących krajów rozwijających się;

    – art. 4 ust. 8 zdanie drugie i załącznik XII: nie jest już istotne wyszczególnianie produktów pochodzących z Republiki Południowej Afryki, w odniesieniu do których kumulacja miała być stosowana po dniu 31 grudnia 2009 r.;

  b) ujednolicenie tytułu art. 7 z tytułem znajdującym się w spisie treści;

  c) wprowadzenie nowego art. 12 zatytułowanego „Rozdzielność księgowa” w tytule II, aby umożliwić podmiotom gospodarczym ograniczenie kosztów dzięki zastosowaniu tej metody zarządzania zasobami;

  d) usunięcie art. 13 w tytule III i zastąpienie go nowym art. 14 zatytułowanym „Niewprowadzanie zmian” w celu zapewnienia podmiotom gospodarczym większej elastyczności w odniesieniu do dowodów przedstawianych organom celnym kraju przywozu, w przypadku gdy przeładunek lub składowanie celne towarów pochodzących następuje w państwie trzecim;

  e) usunięcie art. 14 „Wystawy” i art. 38 „Wolne obszary celne”, które nie są już potrzebne po wprowadzeniu postanowień dotyczących „niewprowadzania zmian”;

  f) zmiana art. 15 w tytule IV w celu zapewnienia podmiotom gospodarczym większej elastyczności w zakresie zapewniania zgodności z wymogami dotyczącymi dowodów pochodzenia;

  g) dodanie nowego art. 39 podsumowującego funkcje i obowiązki Specjalnego Komitetu ds. Współpracy Celnej i Reguł Pochodzenia, które to funkcje i obowiązki są wymienione w różnych postanowieniach protokołu II, oraz odpowiednia aktualizacja art. 41;

– aktualizacja załącznika II do protokołu II do umowy w celu dostosowania go do wersji nomenklatury systemu zharmonizowanego z 2017 r.

Załącznik II do protokołu II oparty jest na wersji nomenklatury systemu zharmonizowanego (HS) z 2007 r., załączonej do Międzynarodowej konwencji w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów Światowej Organizacji Celnej (WCO). WCO wydała nową nomenklaturę HS z 2017 r., która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2017 r. Należy jednak utrzymać *status quo*

w odniesieniu do reguł pochodzenia, ponieważ zmiany w nomenklaturze HS nie mają na celu naruszenia reguły pochodzenia mającej zastosowanie do danego produktu;

– zmiana tekstu załącznika IV do protokołu II do umowy w celu uwzględnienia chorwackiej wersji deklaracji na fakturze.

Traktat dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej został podpisany w dniu dnia 9 grudnia 2011 r. i jest stosowany od dnia 1 lipca 2013 r. Umowa ma zastosowanie z jednej strony do terytoriów, na których ma zastosowanie Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na warunkach określonych w tym Traktacie, oraz, z drugiej strony, do terytorium państw Pacyfiku będących sygnatariuszami;

– aktualizacja wykazu krajów i terytoriów zamorskich w załączniku VIII do protokołu II do umowy w celu dostosowania go do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W załączniku VIII do protokołu II do umowy znajduje się wykaz krajów i terytoriów zamorskich (KTZ) Unii Europejskiej. Status niektórych terytoriów uległ ostatnio zmianie: Saint-Barthélemy (Francja) i Bermudy (Zjednoczone Królestwo) uzyskały w dniach odpowiednio 1 stycznia 2012 r. i 1 stycznia 2014 r. status KTZ stowarzyszonych z Unią, zaś Majotta (Francja) – w dniu 1 stycznia 2014 r. status regionu najbardziej oddalonego Unii;

– po przystąpieniu Samoa i Wysp Salomona do umowy – usunięcie obu państw ze znaczenia pojęcia „inne państwa AKP”, zdefiniowanego w załączniku X do protokołu II.

Z uwagi na liczbę zmian, które mają zostać wprowadzone w protokole II do umowy i w załącznikach do tego protokołu, dla zachowania przejrzystości konieczne jest zastąpienie całego protokołu.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Protokół II dotyczący definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej został zawarty w 2009 r. Niektóre przepisy pierwotnego protokołu II nie są aktualne w stosunku do najnowszych zmian w zakresie reguł pochodzenia, co skutkuje utrudnieniami w korzystaniu z preferencyjnego traktowania przewidzianego w umowie.

Proponowane zmiany w protokole uproszczą i zapewnią większą elastyczność w spełnianiu wymogów i procedur obowiązujących w odniesieniu do reguł pochodzenia. Na przykład:

– rozdzielność księgowa pozwoli podmiotom gospodarczym obniżyć koszty zarządzania swoimi zapasami;

– podmioty gospodarcze będą miały większą elastyczność, jeśli chodzi o dowody przedstawiane organom celnym kraju przywozu, w przypadku gdy przeładunek lub składowanie celne towarów pochodzących następuje w państwie trzecim;

– możliwość stosowania przez zarejestrowanego eksportera wyłącznie deklaracji na fakturze jako ważnego dowodu pochodzenia uprości procedury dotyczące pochodzenia i ograniczy koszty administracyjne związane z wystawianiem świadectw przewozowych EUR.1, co pozwoli podmiotom gospodarczym na korzystanie w pełni z preferencyjnego traktowania taryfowego, które może mieć pozytywny wpływ na handel.

Uproszczenie to ułatwi zatem wymianę handlową i poprawi rozwój gospodarczy w regionie Pacyfiku poprzez umożliwienie podmiotom gospodarczym korzystania w pełni z preferencyjnego traktowania w ramach przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym.

Zmiany w protokole uproszczą i zapewnią elastyczność w spełnianiu wymogów i procedur obowiązujących w odniesieniu do reguł pochodzenia. Uproszczenie to ułatwi handel i zoptymalizuje korzystanie z preferencyjnego traktowania przez podmioty gospodarcze. Proponowane zmiany przyczynią się ponadto do integracji regionalnej i rozwoju gospodarczego w państwach Pacyfiku, gdyż zapewnią podmiotom gospodarczym szersze możliwości spełniania reguł pochodzenia.

Zmiany dotyczące produktów (pozycje i opisy) wymienionych w załączniku II do protokołu II do umowy są konieczne w celu dostosowania ich do aktualizacji nomenklatury systemu zharmonizowanego (HS) przeprowadzonych przez WCO w latach 2012 i 2017 oraz w celu zachowania spójności opisów produktów i klasyfikacji HS z systemem zharmonizowanym.

W załączniku VIII do protokołu II do umowy znajduje się wykaz krajów i terytoriów zamorskich UE. W rozumieniu protokołu II „kraje i terytoria zamorskie" oznaczają kraje i terytoria określone w części czwartej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Wykaz ten należy zaktualizować w celu uwzględnienia niedawnej zmiany statusu niektórych krajów i terytoriów zamorskich.

Należy zauważyć, że już decyzją Rady (UE) 2019/2143 z dnia 11 listopada 2019 r. określono stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu UE w ramach Komitetu ds. Handlu ustanowionego na mocy umowy między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w odniesieniu do zmiany załączników II i VIII do protokołu II do umowy (Dz.U. L 331 z 20.12.2019, s. 1). Dla zachowania przejrzystości stanowisko to zostało ujęte (bez zmian) w obecnej inicjatywie.

Proponowana decyzja jest zgodna z obowiązkami UE wynikającymi z postanowień umowy.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określono tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy".

Pojęcie „akty mające skutki prawne" obejmuje akty, które wywierają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii"[2].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Akt, który ma zostać przyjęty przez Komitet ds. Handlu, stanowi akt mający skutki prawne i będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 8, 68 i 78 umowy.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

[2] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być zatem 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

4.4. Publikacja planowanego aktu

Ponieważ akt Komitetu ds. Handlu zmieni Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, akt ten po jego przyjęciu należy opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Komitetu ds. Handlu, ustanowionego na mocy Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w odniesieniu do zmian niektórych postanowień Protokołu II dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Umowa przejściowa o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej[1] („umowa”), która ustanawia ramy umowy o partnerstwie gospodarczym, jest stosowana tymczasowo przez Papuę-Nową Gwineę i Republikę Fidżi odpowiednio od dnia 20 grudnia 2009 r. i od dnia 28 lipca 2014 r. Niezależne Państwo Samoa i Wyspy Salomona, po ich przystąpieniu, również tymczasowo stosują umowę, odpowiednio od dnia 31 grudnia 2018 r. i od dnia 17 maja 2020 r.

(2) Zgodnie z art. 13 i 68 umowy oraz art. 41 protokołu II do umowy Komitet ds. Handlu EPA może przyjmować zmiany postanowień protokołu II do umowy.

(3) Podczas ósmego posiedzenia w dniu *września 2020 r.* Komitet ma przyjąć decyzję zmieniającą niektóre postanowienia Protokołu II dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej.

(4) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w Komitecie ds. Handlu, gdyż planowana decyzja będzie wiążąca dla Unii.

(5) Protokół II dotyczący definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej zawarty w 2009 r. wymaga zmiany niektórych postanowień w celu dostosowania reguł pochodzenia do najnowszych zmian w zakresie reguł pochodzenia, by zapewnić bardziej elastyczne i prostsze reguły pochodzenia i w ten sposób ułatwić wymianę handlową dla podmiotów gospodarczych oraz zoptymalizować stopień wykorzystania preferencyjnego traktowania.

(6) Zmiany dotyczące produktów (pozycje i opisy) wymienionych w załączniku II do protokołu II do umowy są konieczne w celu dostosowania ich do aktualizacji nomenklatury systemu zharmonizowanego (HS) przeprowadzonych przez WCO w latach 2012 i 2017 oraz w celu zachowania spójności opisów produktów i klasyfikacji HS z systemem zharmonizowanym.

[1] Decyzja Rady 2009/729/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej (Dz.U. L 272 z 16.10.2009, s. 1).

(7) Traktat dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej został podpisany w dniu 9 grudnia 2011 r. i jest stosowany od dnia 1 lipca 2013 r. Umowa ma zastosowanie z jednej strony do terytoriów, na których ma zastosowanie Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na warunkach określonych w tym Traktacie, oraz, z drugiej strony, do terytorium państw Pacyfiku będących sygnatariuszami. Należy odpowiednio zmienić tekst załącznika IV do protokołu II do umowy w celu uwzględnienia chorwackiej wersji deklaracji na fakturze.

(8) W załączniku VIII do protokołu II do umowy znajduje się wykaz krajów i terytoriów zamorskich UE. W rozumieniu tego protokołu „kraje i terytoria zamorskie" oznaczają kraje i terytoria określone w części czwartej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Wykaz ten należy zaktualizować w celu uwzględnienia niedawnej zmiany statusu niektórych krajów i terytoriów zamorskich.

(9) W związku z przystąpieniem Samoa i Wysp Salomona do umowy oba państwa powinny zostać usunięte ze znaczenia pojęcia „inne państwa AKP", zdefiniowanego w załączniku X do protokołu II,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na ósmym posiedzeniu Komitetu ds. Handlu, opiera się na projekcie aktu Komitetu ds. Handlu załączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący